

for disse årgange, og man finder ikke, at kommunerne ved opbygningen af deres skolevæsen kan tage hensyn til, om en del af børnene på disse klassetrin måtte søge undervisning i private skoler.

II. Ophævelse af statens tilskud til befordring af skoleelever m. v. (§ 1, nr. 5-9).

I henhold til folkeskolelovens § 50 kan kommunerne sørge for befordring af børn til og fra skole på grund af skolevejens længde eller af trafiksikkerhedsmæssige grunde. Udgifterne ved sådanne befordringsordninger fordeles med 50 pct. til kommunen, 25 pct. til skolefonden og 25 pct. til staten.

I henhold til folkeskolelovens § 51 a, stk. 2, har kommunerne pligt til at etablere befordring til og fra skole af syge og invaliderede børn, såfremt børnene kan undervises på skolen. Til udgifterne ved disse befordringsordninger yder staten og skolefonden samme tilskud som efter § 50. For Københavns kommunes vedkommende refunderer statskassen en fjerdedel af udgifterne.

I henhold til lovens § 51 har kommunerne pligt til at sørge for fyldestgørende undervisning også af børn fra fjernliggende og svagt befolkede dele af kommunen, som ikke med rimelighed kan henvises til bestående skoler i kommunen eller til skoler i en nabokommune. Til sådanne særlige undervisningsordninger bidrager skolefonden og staten med hver en sjettedel af udgifterne.

Udgifterne ved de i §§ 50, 51 a, stk. 2, og 51, stk. 2, omhandlede ordninger vil i henhold til lovforslaget fremtidig påhvile vedkommende kommune (primærkommune) og amtskommune, således at amtskommunen bidrager med 75 pct. af de af primærkommunen afholdte udgifter. Denne fordeling af udgifterne er fastsat på grundlag af drøftelser i regeringens byrdefordelingsudvalg og efter forhandling med de kommunale organisationer.

Ud over ophævelsen af statstilskuddene indebærer forslaget en tilpasning af bestemmelserne i disse paragraffer til den nye kommunale styrelsesordning, der træder i kraft den 1. april 1970, og hvorved købstæderne inddrages under amtskommunerne. Den som følge heraf nødvendige nyordning af kommunernes skolestyrelse vil bl. a. indebære, at skolefondene overtages af amtskommunerne, og at skoledirektionerne ophæves. De beføjelser med hensyn til godkendelse af befordringsordninger m. v., som efter de gældende regler er tillagt skoledirektionerne, for købstædernes vedkommende undervisningsministeriet, vil overgå til amtsrådene. Der vil senere blive fremsat lovforslag om en nyordning af kommunernes skolestyrelse til afløsning af den gæl-

dende skoletilsynslov. De nye kommunale styrelsesregler vil i øvrigt nødvendiggøre en række yderligere ændringer af folkeskoleloven. Forslag herom vil blive fremsat i folketingsåret 1969-70 med henblik på ændringernes ikrafttrædelse pr. 1. april 1970.

III. Lovforslagets økonomiske konsekvenser.

Indførelsen af den kommunale bidragsordning vil medføre en årlig indtægt for statskassen på omkring 34 mill. kr. Da bidragene vil blive opkrævet et finansår bagud, bliver merindtægten først aktuel i finansåret 1971-72.

Ophævelsen af statstilskuddene til befordring efter § 50 og § 51 a, stk. 2, vil indebære en besparelse for statskassen, som på grundlag af budgetoverslagene for finansårene 1970-71 til 1972-73 kan anslættes til 10-11 mill. kr. årlig. For så vidt angår undervisningen efter § 51, stk. 2, kan besparelsen anslås til 15-20.000 kr. årlig. For begge de nævnte ordninger gælder, at besparelsen i finansåret 1970-71 vil blive af en noget mindre størrelsesorden, idet afregningen af de hidtidige statstilskud sker kvartalsvis bagud.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1. Den foreslåede ændring er af teknisk-systematisk karakter.

Til nr. 2. Som anført i de almindelige bemærkninger er det hensigten, at staten fremtidig skal bære reelt samme andel af udgifterne ved driften af kommunale og private skolars realafdelinger og 8.-10. klasser, således at den overskydende del af statstilskuddet til de private skoler skal udredes endeligt af hjemstedskommunerne.

Som følge heraf bør det driftstilskud på 85 pct. af tilskudsgrundlaget, som i henhold til lovforslaget om støtte til visse private skoler skal ydes disse, for 8.-10. klassetrins vedkommende fordeles mellem staten og kommunerne, således at staten bærer 60 pct. af udgiften til lønninger til ledere og lærere, medens hjemstedskommunen betaler den resterende del af tilskuddet, d. v. s. 25 pct. af lønningerne og 85 pct. af alle andre udgifter, der indgår i tilskudsgrundlaget.

Frem for at lade hjemstedskommunens bidrag opgøre på grundlag af vedkommende private skoles faktiske udgifter og udbetale til den foretrakkes det at indføre en generel refusionssats og at lade bidraget indbetale til staten. Dette svarer til princippet i lovforslaget om ændring af fordelingsloven, hvorefter hjemstedskommunens bidrag til elever